

כיתה: ז' _____

שם: _____

תשפ"ה 2024-2025

הידעת ?

חגים ומועדים בלוח השנה נקבעו בכמה דרכים:

- א. **חג מדאורייתא** (בעברית: של התורה) – מצוות, דינים והלכות שתוקפם מן התורה. שלושת הרגלים: פסח, שבועות וסוכות, ראש השנה ויום הכיפורים.
- ב. **דרבנן** (בעברית: של רבותינו) – מצוות, דינים והלכות שתוקפם אינו מן התורה, אלא מהוספות של חכמים. נקבעו החגים חנוכה ופורים על ניסים שקרו לעם ישראל במהלך הדורות.
- ג. **החלטת ממשלה** – חגים ומועדים שנקבעו לאחר קום מדינת ישראל.

הדרך לבית הספר

בשיעור הקודם עסקנו בנושא תיקון עולם והערכים שאנו צריכים כבני אדם לפעול לפיהם על מנת שנוכל לחיות בחברה.

היכן ניתן לרכוש את הערכים הללו?

חשבו על כל סביבות החברה שלכם מי האנשים בחייכם שאתם לומדים מהם ומה אתם לומדים – אלו ערכים. כתבו שלוש דמויות ומה למדתם מהן

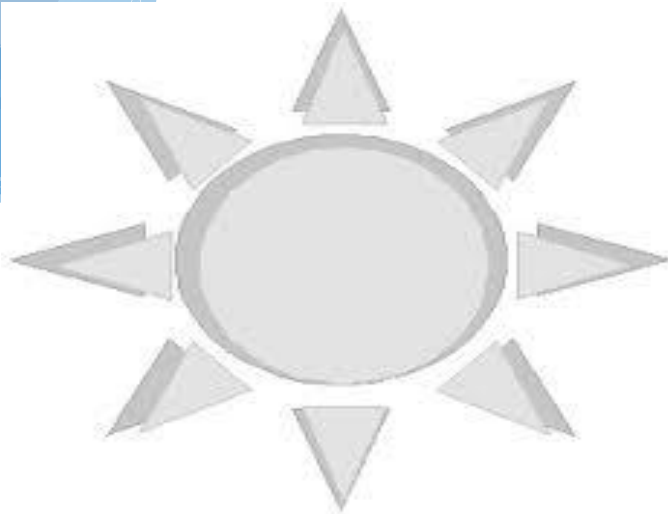
בית הספר הוא מקום נוסף שבו ניתן ללמוד ערכים. אלו ערכים לדעתכם ניתן ללמוד פה ?

להקרין את הסרטונים של הילדים מתכוננים לבית הספר . האם ניתן ללמוד מהם באלו ערכים הילדים מאמינים?

להקרין את הסרטון [הדרך לבית הספר...](#) מה המטרה לדעתכם של הסרטון ?

ערך: _____
אם אין אני לי- מי לי?

הגדרה

שאלות לדיון בכיתה או בקבוצה:

1. מהי לקיחת סיכונים ?
2. אלו סוגי סיכונים אתם מכירים?
3. בחרו תחום אחד והביאו דוגמא למעשה שיש בו סיכון . מהו הסיכון ?
4. מדוע אנשים לוקחים סיכונים ?
5. האם לקחתם פעם סיכון ? ספרו

<https://www.youtube.com/watch?v=RwzjzY0W8A0> צפו בסרטון המצורף

וענו על השאלות:

1. כתבו במילים שלכם את מה שקורה בסרטון

2. כיצד הסרטון קשור לערך בו אנו עוסקים?

3. בחרו משפט אחד מתוך הסרטון, המוכיח קשר לערך או התנהגות המוכיחה זאת.

אני אוֹלֵךְ אִתְכֶם בְּדֶרֶךְ
זוֹדֶשֶׁת שִׂאֵף אֲזוּד עוֹד לֹא
צֵעֵד בָּהּ. זוֹ דֶרֶךְ יִשְׁנָה
מֵאֵד אֹלֶם זוֹדֶשֶׁת לְזִמְרִי."

סיכום הנושא

הוא היה אומר, אם אין אני לי, מי לי; וכשאני לעצמי, מה אני; ואם לא עכשיו, אימתי. (אבות, א, יד.)
1. הסבירו את הציטוט במילים שלכם.

2. כתבו כיצד הוא קשור לערך לקיחת סיכונים.

3. האם אתם מסכימים עם הציטוט?

4. האם אתם מבינים טוב יותר את משמעות הערך? האם אתם מרגישים שהוא רלוונטי לחייכם כיום?

יוחנן בן זכאי

יוחנן בן זכאי חי בתקופת חורבן בית שני במאה הראשונה לספירה. הוא שהה בירושלים בעת המצור עליה, אך בניגוד למנהיגים יהודים אחרים שבחרו להישאר בירושלים עד מותם, בן זכאי בחר אחרת.

"וכשבא אספסינוס להחריב את ירושלים, אמר אספסינוס ליהודים: "שוטים שכמוכם, למה אתם מבקשים להחריב את העיר הזאת? מדוע אתם מבקשים לשרוף את בית המקדש? היכנעו בפני ואלך מכם."

השיבו לו אנשי ירושלים: "כפי שנלחמנו בעבר וניצחנו עמים שהגיעו לכבוש את ירושלים לפניך, כך גם נצליח להביס ולהרוג גם אותך!"

כששמע זאת רבן יוחנן בן זכאי הוא פנה למנהיגים ואמר להם: "למה לנו לגרום לחורבן בית המקדש? אספסינוס רק מבקש שניכנע לו. בואו וניכנע לפניו וכך נציל את התושבים, את החכמים שבעיר ואולי נזכה ובית המקדש לא יחרב."

השיבו לו מנהיגי ירושלים: "כפי שניצחנו את היוונים, ננצח את הרומים, אל תרפה את ידינו, אנחנו ננצח בקרב מול הרומים ואת ראשו של אספסינוס נתלה על החומה."

רבן יוחנן בן זכאי חזר והפציר במנהיגים, ניסה שוב ושוב לשכנע את התושבים להיכנע, אבל איש לא שמע לו. לאחר מספר ימים, קרא רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו הקרובים, רבי אליעזר ורבי יהושע ואמר להם: "אני חייב לצאת מירושלים, אני מוכרח לדבר עם אספסינוס". אמרו לו תלמידיו: "רבנו, אתה הרי יודע שאי אפשר לצאת מירושלים. השערים נעולים, אין יוצא ואין בא. שומרי העיר מאפשרים להוציא מהעיר רק את המתים". אמר להם רבן יוחנן בן זכאי, אם כן, הכינו לי ארון קבורה, אני אשכב בו כמת וכך תוכלו להוציא אותי מהעיר.

כשהגיעו אל שער העיר, שאלו אותם השוערים: "מי הוא זה?". אמרו להם: "מת הוא אנו רוצים לקבור אותו מחוץ לירושלים". השומרים אפשרו לשני התלמידים לצאת מהעיר כשהם נושאים את ארון הקבורה ובתוכם שוכב רבן יוחנן בן זכאי.

לאחר שיצאו מן העיר צעדו התלמידים עד שהגיעו אל אספסינוס, כשהגיעו לפניו, פתחו את ארון הקבורה ורבן יוחנן בן זכאי יצא מתוכם ונעמד.

שאל אותו אספסינוס: "אתה הוא רבן יוחנן בן זכאי, מה תבקש?"

ענה לו רבן יוחנן: "אני מבקש ממך רק שתיתן לי את העיר יבנה, שאלך ואלמד בה את תלמידי, נוכל להתפלל בה ולקיים בה את כל המצוות."

השיב לו אספסינוס: "קח לך את יבנה, הבא אליך את תלמידיך, למד תורה והתפלל כרצונך."

לפניכם סיפורו של בן זכאי. קראו אותו ודונו:

- מה היתה דאגתו העיקרית של יוחנן בן זכאי?
- מהו הסיכון שרבי יוחנן בן זכאי לקח? מה עלול היה לקרות לו?

כתבו:

- מדוע לדעתכם הוא בחר בדרך זו?
- האם הסיכון השתלם לדעתכם? נמקו

ערך: _____

יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך

צפו בסרטון וענו : https://www.youtube.com/watch?v=sXv5iHhs_Lc

מהו הרעיון המרכזי של השיר ?

אלו סממנים של הרעיון מתבטאים בשיר ?

כתבו במילים שלכם.. מהו כבוד ?

מי לדעתכם ראוי להתייחסות מכובדת ? האם יש מי שאינו ראוי מדוע ? תנו דוגמא

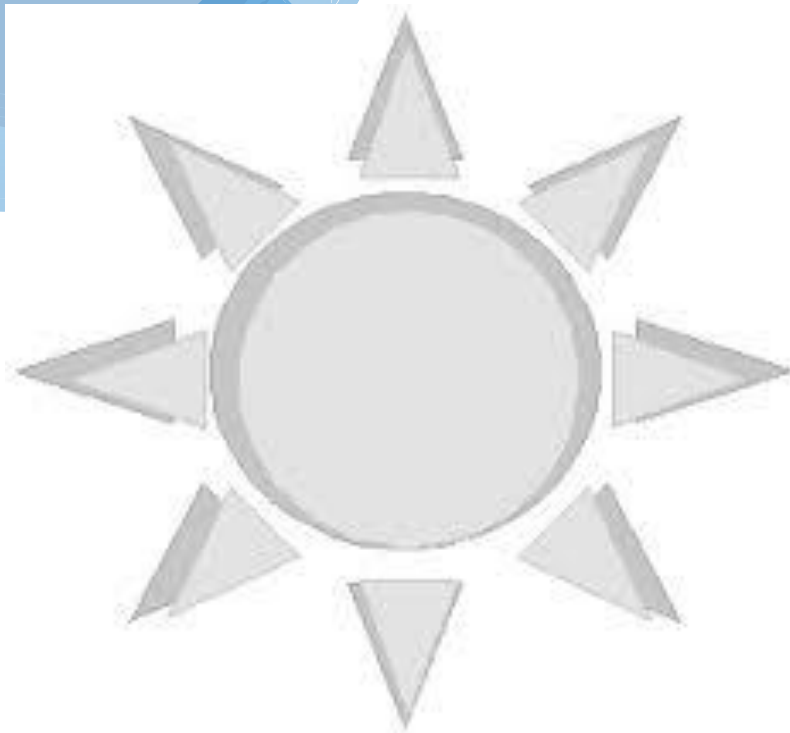
באלו דרכים אנו פוגעים בכבודו של אדם אחר ? הביאו דוגמאות

האם הרגשתם בעבר שפגעו בכבודכם ? ספרו לנו.

”יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך” – הסבירו משפט זה. האם לדעתכם ניתן לקיים אותו?

ערך: _____

עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן כל אדם לכף זכות

פעילות פתיחה משחק התכונות

המורה מקריאה לכם רשימת תכונות. כל תכונה שהייתם רוצים אצל החברים שלכם אתם כותבים בחוברת ועומדים. תכונה שלא תרצו כתבו בעמודה הנגדית.

תכונה שחשובה לי שתהיה לחבר/השלי	תכונה שלא חשובה לי שתהיה לחברי שלי

מהי רעות? – הגדרה

רעות היא.....

שאלות לדין בכיתה או בקבוצה

1. מה זה חבר בעיניכם?
2. למה אנחנו צריכים חברים?
3. מי נחשב בעיניכם חבר טוב? למה?
4. קראו את רשימת התכונות שלא תרצו בחבריכם. בחרו שתיים וכתבו מדוע.

5. בחרו שתי תכונות מהרשימה הנגדית שהכי חשובות לכם אצל חבריכם. כתבו מדוע.

חברים בכל מיני צבעים

מילים: חנה גולדברג
לחן: יוני רועה

יש לי חבר חום כמו שוקולד
כשאני עצובה הוא תמיד כזה נחמד
נכון שהוא ממני לגמרי אחר
אך על כזה חבר איך אפשר לוותר?

יש לי חברה עם עיניים כחולות
שלה אני מספרת את כל הסודות
נכון שהיא ממני לגמרי אחרת
אבל היא חברה כזאת נהדרת

יש לי חבר ג'ינג'י עם נמשים
איתו הכי כיף לעשות חיים
אז נכון שהוא ממני לגמרי אחר
אך על כזה חבר איך אפשר לוותר?

יש לי חברה שחורה עם תלתלים
שתינו מגדלות גור חתולים
נכון שהיא ממני לגמרי שונה
אבל היא חברה כזאת נפלאה

1. מה הדבר הראשון שהכותב מספר על החברים שלו? הדגישו אותם בחוברת
2. מדוע לדעתכם הוא עושה זאת? מה הוא מצפה שנחשוב?

3. מהו הדבר השני שהוא מספר על החברים שלו? הדגישו.

4. האם גם לכם יש חברים שהם שונים מכם (חינוכית או פיזית)? כתבו את ההבדלים. האם זה משפיע על החברות שלכם? מדוע?

צפו בסרטון המצורף <http://www.levladaat.org/video/2632> וענו על השאלות:

1. כתבו במילים שלכם את מה שקורה בסרטון.

2. כיצד הסרטון קשור לערך **רעות/ חברות** בו אנו עוסקים?

3. בחרו משפט אחד המוכיח קשר לערך או התנהגות המוכיחה זאת.

"היה לי חבר, היה לי אח, הושט לי יד כשאקרא,
היה לי חבר, היה לי אח, הושט לי יד בעת צרה,
אני אחיך, אל תשכח! היה לי חבר, היה לי אח" יורם טהרלב

4. כיצד מילות השיר קשורות לסרטון?

אישיות הקשורה לערך - אברהם אבינו

ישא עיניו וירא, והנה שלשה אנשים נצבים עליו, וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה. ויאמר א-דני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדיך. יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ. ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר תעברו כי על כן עברתם על עבדכם, ויאמרו כן תעשה כאשר דברת. וימהר אברהם האהלה אל שרה, ויאמר מהרי שלש סאין קמח סלת לושי ועשי עוגות. ואל הבקר רץ אברהם, ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימהר לעשות אותו. ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם, והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו...

(בראשית יח ב)

1. אברהם אבינו עושה המון פעולות לקראת האורחים שלו. כתבו אותן במילים שלכם
2. האם אברהם מכיר את אורחיו ? מדוע למרות זאת הוא פועל כך לדעתכם ?
3. מהי המצווה אותה מקיים אברהם הקשורה לנושא החברות

1

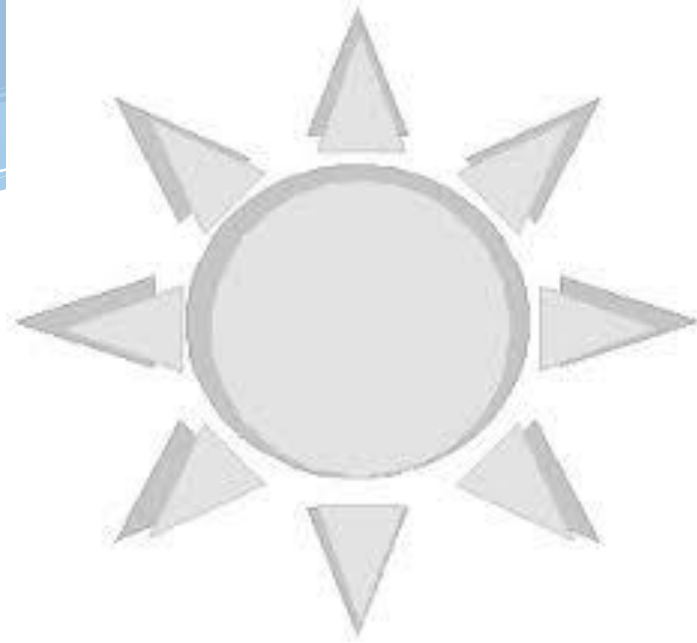
2

3

ערך:

“אבנים שחקו מים או מים שחקו אבנים”?

1. מה אתם רוצים להשיג?

2. כמה אתם מוכנים להשקיע ולהתאמץ עבור זה ?

3. כמה פעמים תוכלו להכשל ולנסות שוב?

4. מהו ערך בו נעסוק השיעור ?

מהי -----? הגדרה

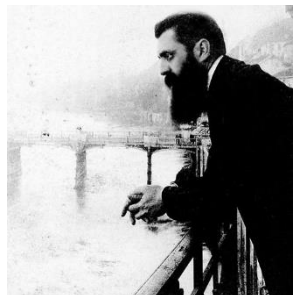
_____ היא היכולת

אישיות הקשורה לערך התמדה- בנימין זאב הרצל.

יום הרצל - י' באייר

כתבו תעודת זהות לדמות : מתי נולד/נפטר, מקום מגורים, מצב משפחתי, תחומי עיסוק, החזון הלאומי שלו, הפעולות שעשה בדרך להשגת חזונו, השפעתו על היהודים, כיצד קשור לערך.

מה למדת על ערך ההתמדה של הרצל ? כיצד השפיע על חייו ?

" אם לא נעמוד על הנגב לא תעמוד תל אביב "

לפניכם ציטוטים שונים המבטאים את אותו הערך. קראו אותם וענו מהו הערך :

"הגמל לא רואה את הדבשת שלו"

"הדרך היחידה לחנך בני אדם היא על ידי דוגמא אישית"

"נאה דורש נאה מקיים"

הערך _____

הגדרת הערך :

משימה בקבוצה.

קראו את הטקסט וענו ביחד :

"בקורס ההדרכה שלנו בצופים תפסתי את המדריכים "על חם"...

זה היה בשנה שעברה. נסענו לצפון לשלושה ימים. השתתפנו בפעילויות מחנאיות, באתגרים ובהפתעות. זה היה כיף אדיר. והדובדבן שעל הקצפת היה הברכה בקיבוץ, שלנו בו.

ביום הראשון, כשהגענו לשם, אמרו לנו המדריכים שהברכה תהיה פתוחה במיוחד בשבילנו מדי יום במשך שעה, מ-17:00 עד 18:00. הם הוסיפו שאסור לנו להיכנס למים בשעות אחרות, כי אין שם מציל.

כל היום חיכינו לשעה הזאת.

ערב אחד, בערך בשעה עשר, אחרי כיבוי אורות, התגעגעתי הביתה, ולא הצלחתי להירדם. החלטתי לצאת להסתובב קצת בקיבוץ, ולהסתכל על הכוכבים. פתאום ראיתי שני מדריכים מהקורס יושבים על ספסל ליד הברכה.

– "בא לך להיכנס לברכה?" שאל אחד.

– "מה קרה לך? אסור לנו. אין מציל! שלא יראו אותנו..." , ענה חברו.

– "אל תצחיק אותי", ענה הראשון. "כולם ישנים. הם גמורים מעייפות. בוא, אל תהיה כבד. גם לנו מגיע קצת להתפרק!" ואז שניהם נכנסו לברכה.

החלטתי לא לדבר על זה, כי הם היו ממש בסדר ונתנו לנו מעצמם עד הסוף."

א. מה הבעיה בהתנהגות של המדריכים?

ב. איזה ערך הם הפרו בהתנהגות שלהם?

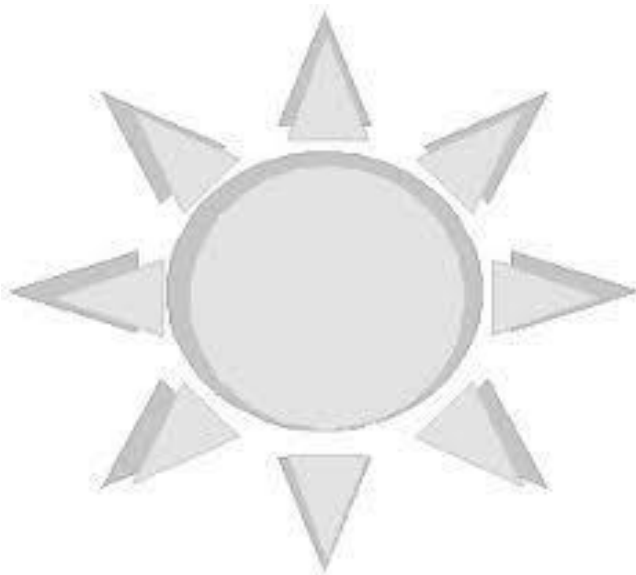
ג. מה דעתכם על התנהגות המדריכים? מדוע?

שאלות נוספות בעבור שאר תלמידי הכיתה:

- האם היה קשה להבין את המסרים של ראש הקבוצה?
- כיצד הרגשתם כאשר כל ניצחון הקבוצה היה תלוי באופן שבו תבינו את ראש הקבוצה שלכם?
- האם הייתם מרוצים מהתוצאה הסופית שקיבלתם?

שאלות לכל הכיתה ללא קשר לפעילות:

- באילו מקרים אנחנו מחקים אנשים אחרים?
 - מה יכולות להיות הסיבות לכך שאנחנו מחקים אנשים אחרים?
 - מתי אנשים אחרים מחקים אותנו?
- מהי דוגמא אישית ומדוע היא חשובה?

חפשו ברשת שני סרטונים העוסקים בדוגמא אישית, צפו בהם וענו:

שם הסרטון	שלילי	חיובי
תיאור הסרטון		
איזה ערך נוסף בא לידי ביטוי בסרטון הסבירו.		
כיצד אתם יודעים ש"החיקוי" הצליח?		
כיצד הרגשתם במהלך הכנת הסרטון (כל אחד עונה לעצמו)		

חישבו מי הם הדמויות הראשונות שנתנו לכם דוגמא אישית? _____
 ספרו עליהם: מי הם, התנהגותם, הערכים לפיהם הם פועלים

ב. מה הם עושים, כדי לשמש לכם דוגמא אישית?

ג. האם, לדעתכם, אתם נותנים למישהו דוגמא אישית? למי? כיצד?

משימה

קראו ברשת על דוד בן גוריון. היכן התגורר באחרית ימיו ? האם אתם מוצאים קשר בין מעשהו זה לבין דוגמא אישית?

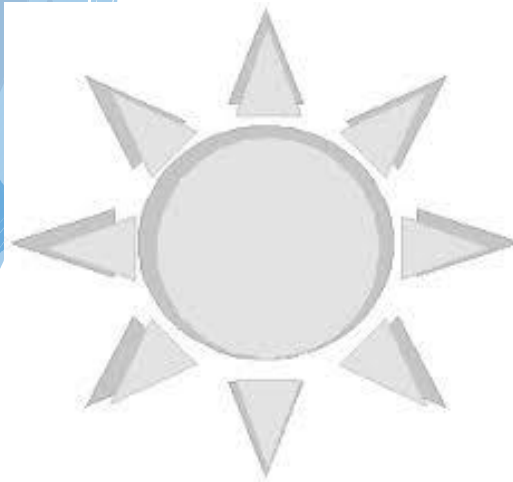
לפניכם אמצעי יצירה. בחרו אדם אחד שאתם שואבים השראה מהתנהגותו וכתבו לו מכתב על כך. פרטו את התנהגותו וכתבו דברים שתרצו לומר לו.

רשימת ציוד : דפים צבעוניים, טושים, עפרונות, מספרים, דבק, עיתונים, דפי סול, נצנצים

ערך:

קראו את מילות השיר "שירת הסטיקר"// הדג נחש מילים : דוד גרוסמן

מדינת הלכה - הלכה המדינה
מי שנולד הרוויח
יחי המלך המשיח
יש לי בטחון בשלום של שרון
חברון מאז ולתמיד
ומי שלא נולד הפסיד
חברון אבות שלום טרנספר כהנא צדק
CNNמשקר, צריך מנהיג חזק
סחתיין על השלום, תודה על הבטחון
אין לנו ילדים למלחמות מיותרות
השמאל עוזר לערבים
ביבי טוב ליהודים, פושעי אוסלו לדין
אנחנו כאן הם שם
אחים לא מפקירים
עקירת ישובים מפלגת את העם
מוות לבוגדים
תנו לחיות לחיות
מוות לערכים

לחסל, להרוג, לגרש, להגלות
להדביר, להסגיר, עונש מוות
להשמיד, להכחיד, למגר, לבער

הכל בגללך חבר

דור שלם דורש שלום
תנו לצה"ל לנצח
עם חזק עושה שלום
תנו לצה"ל לכסח
אין שלום עם ערבים
אל תתנו להם רובים
קרבי זה הכי אחי
גיוס לכולם, פטור לכולם
אין שום ייאוש בעולם
יש"ע זה כאן נח נחמן מאומן
No Fear, משיח בעיר
אין ערבים אין פיגועים
בג"ץ מסכן יהודים
העם עם הגולן העם עם הטרנספר
טסט בירכא חבר, אתה חסר
הקדוש ברוך הוא אנחנו בוחרים בך
בחירה ישירה זה רע
הקדוש ברוך הוא אנחנו קנאים לך
ימותו הקנאים.

כמה רוע אפשר לבלוע
אבא תרחם, אבא תרחם
קוראים לי נחמן ואני מגמגם
כמה רוע אפשר לבלוע
אבא תרחם, אבא תרחם
ברוך השם אני נושם
ולכן...

ערכו את רשימת הדעות השונות המופיעות בשיר בנושאים שונים.

גיוס לצבא	שלום	שטחים	פוליטיקה	ערכים	אמונה
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____

האם לדעתכם ניתן לחיות עם כל כך הרבה דעות, גישות ואמונות שונות באותה החברה? נמקו.

מהי סובלנות ? (שימו לב ! לא סבלנות)

סובלנות היא.....

סרטון: "סובלנות- כי לכולם מגיע!"

כתבו כיצד ערך הסובלנות בא לביטוי בכרזה ובסרטון.

סובלנות נקשרת בדרך כלל לתפיסות ודעות פוליטיות, אולם יש מקומות נוספים בהם נו נדרשים לגלות סובלנות.

לדיון :

צפו בסרטון הבא – <https://www.youtube.com/watch?v=cDHHotmAKfU&t=57s>

דונו : מהו קושי של הילד ? כיצד הוא "מפריע" לשאר הילדים ? מה הם נדרשים לעשות ?

האם אתם מכירים מקרה כזה מחייכם ? כיצד נהגתם ?

למי יש סבלנות לסובלנות ? - יום הסובלנות הבינלאומי 16/11

פעילות פתיחה

תחרות הקפצת כדור על הרגל... אח"כ יבואו ההסברים

היום הבינלאומי של סובלנות: כולנו שונים, אבל אנחנו עדיין צריכים לכבד אחד את השני
על כדור הארץ יש לאומים רבים. כל קבוצה אתנית יש מנהגים משלה, מסורות, אמונות דתיות, רעיונות על מתי ואיך לעבוד, לנוח, לבנות חיי משפחה ולגדל ילדים. למרבה הצער, לא כולם מבינים עד כמה חשוב לסבול אחרים. ובקרב נציגים של עם אחד, יש לעיתים קרובות חילוקי דעות, אי הבנות, ולפעמים קונפליקטים חמורים.
בעיית הסובלנות מעוררת דאגה לנציגי האו"ם, ולכן ב-1995, לפי הצעת אונסק"ו, הוקם היום הבינלאומי לסובלנות. – 16 בנובמבר.

בחן את עצמך – עד כמה האישיות שלך סובלנית ?

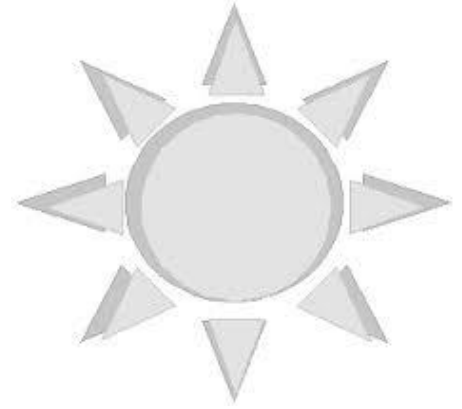
- מכירה/ה בכך שלכל האנשים יש כבוד משלהם ללא יוצא מן הכלל.
- מכבדת/ת את ההבדלים בין אנשים.
- אני מכירה/ה את המושג "אינדיבידואליות".
- אני מכירה/ה בכך שפעולה משותפת מבוססת על השלמה.
- חותרת/ת לשמור על השלום עלי אדמות.
- אני משמרת/ת את הזיכרון ההיסטורי של אנשיה.
- אני מסוגלת/ת להכריח את עצמו, מבלי לאלץ אחרים.
- אני בוחנת/ת את הסטנדרטים החקיקתיים והמוסריים.

צרו שקופית שתבטא את המושגים: "סובלנות" ו"אי סובלנות" באמצעות תמונות, סרטונים או שירים. הסבירו כיצד המדיות השונות מבטאות את המושגים.

כתבו כיצד ניתן להתמודד במצבים של אי סובלנות.

ערך: _____

אם אני לי מי לי

הגדרה :

יוזמה היא...

מה הכוונה "לנקוט יוזמה"?

אני ואתה

אריק איינשטיין

אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כולם,
אמרו את זה קודם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה ננסה מהתחלה,
יהיה לנו רע, אין דבר זה לא נורא,
אמרו את זה קודם לפני,
זה לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כולם,
אמרו את זה קודם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

1. מה הם הקשיים על פי השיר למי שרוצה לשנות? הדגישו בשיר.

2. מהי התקווה?

3. האם לדעתכם אפשר לשנות את העולם? הסבירו.

עבודה בקבוצות

לפניכם דמויות וארגונים שנקטו יוזמה והצליחו לגרום לשינוי. בחרו אחת וחפשו עליהם (לפחות) שני מקורות מידע (טקסט וסרטון) והשלימו את הטבלה:

כנפיים של קרמבו, ארבע אימהות, חוף פלמחים, אושר ראשון, ים של חברים, גרטה טונברי

שם הדמות/ הארגון	פרטים אישיים	מה המעשה/ רעיון שיזמו/ו	מהיכן הגיע הרעיון?	קשיים בדרך	מהי השפעת היוזמה?

מבט לחיים - דיון בקבוצות

מהם הקשיים הכרוכים בנקיטת יוזמה?

האם, לדעתכם, ילדים שנוקטים יוזמה נתקלים בקשיים מיוחדים?

כיצד אפשר להתמודד עם קשיים אלה?

האם אתם מכירים ילדים שנקטו יוזמה ושינו את הסביבה שלהם? מה הם עשו?

ערך:

במקום שאין אנשים היה איש

קראו את הציטוט בראש העמוד וכתבו במילים שלכם מה כוונתו

א. באיזה מקום אין אנשים ? האם זה מקום פיזי?

ב. מה הכוונה: להיות איש? מה נדרש מאדם כדי להיות איש?

צפו בסרטון הבא https://www.youtube.com/watch?v=C_i2QjW863Y

מהי סמפטיה ?

מהי אמפטיה ?

איזה רגש קשה יותר לגלות לדעתכם? מדוע ?

הגדירו מהי אמפטיה :

משימה בקבוצות:

עליכם לצלם סרטון וידאו באורך של 60 שניות בו הנכם מציגים את מושג האמפטיה: מה היא אמפטיה בשבילי? מה זה בשבילי שמקשיבים לי?

אופן ביצוע המשימה:

תכנון הטקסט: רשמו על דף נייר הנמצא ברשותכם את המידע אותו תרצו להציג בסרטון.

- בחרו נציג או שניים מהקבוצה שיציגו את המושג.

- אימון קצר: תרגלו וודאו כי הנכם מצליחים לומר את המידע ב- 60 שניות. צלמו ושילחו למורה.

צפו בסרטונים הבאים והשיבו על השאלות הבאות:

<https://www.youtube.com/watch?v=v5LCpaInLH0>

לאחר הצפייה בסרטון "משקפיים חדשים", ענו על השאלות הבאות.

א. מדוע אמפתיה חשובה?

ב. נסו להיזכר במצב שבו מישהו גילה אמפתיה כלפיכם. במה זה התבטא? מה חשבתם באותו רגע? מה הרגשתם?

ג. כעת נסו להיזכר במצב שבו גיליתם אמפתיה כלפי מישהו אחר. תארו את האירוע.

ה. איך הצלחתם לגלות אמפתיה? מה עשיתם לשם כך?

ו. איך הגיב האדם שכלפיו גיליתם אמפתיה? מדוע הוא הגיב כך לדעתכם?

ז. איך זה השפיע על האווירה ביניכם?

הסרטון עם הכדור שחור לבן - <http://achy.org.il/my/index.php/2017-02-07-11-20-47/366-2017-09-05-08-03-10>

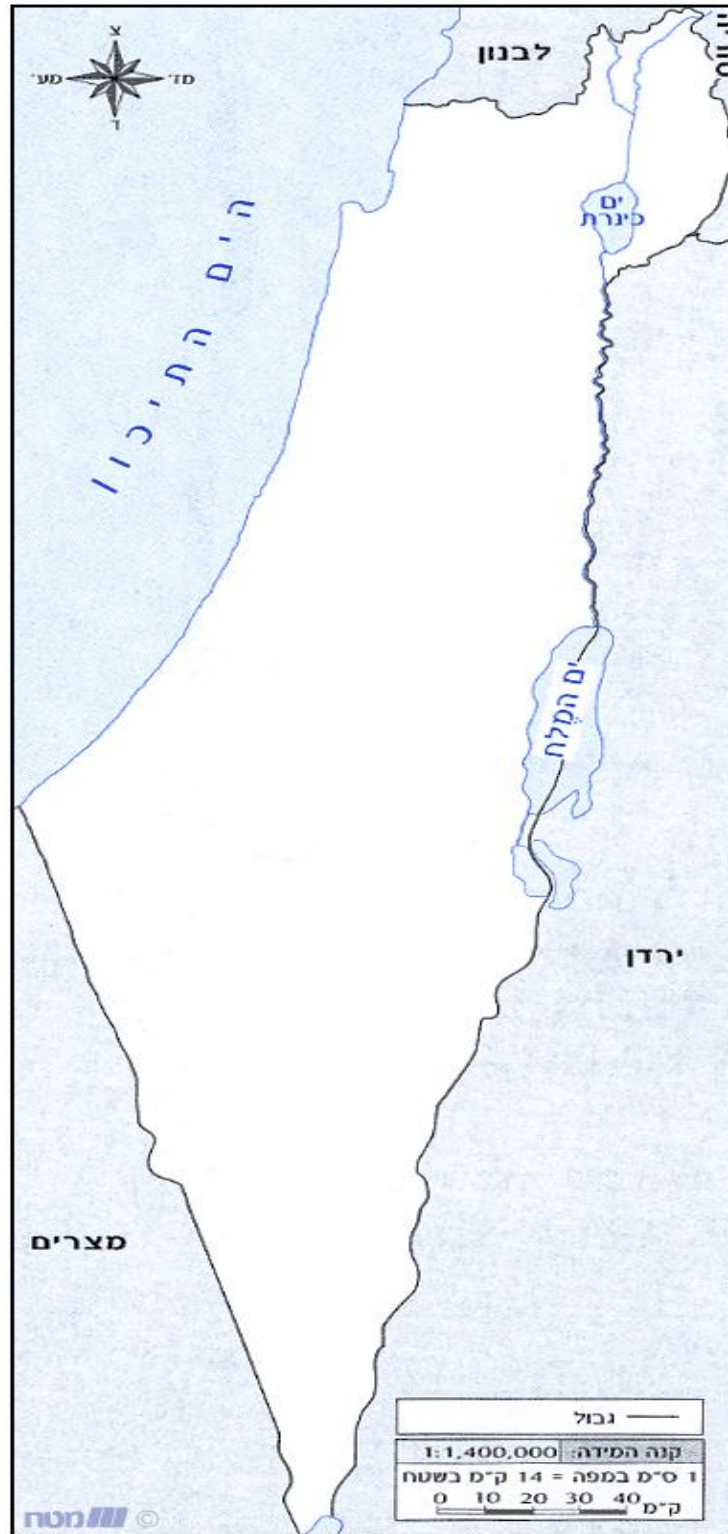

מהי הבעיה המוצגת בסרטון?
כיצד המורה פותר אותה?

פעילות פתיחה

שבצו את הערים במקומן במפה:

- חיפה
- ירושלים
- מטולה
- יבנה
- הר חרמון
- באר שבע
- הר הכרמל
- אשקלון
- טבריה
- הר תבור
- צפת,
- כפר סבא
- הר גלבוע
- עפולה
- אילת
- נתניה

שיר – שבט אחים ואחיות

מילים: דורון מדלי לחן: עידן רייכל

70 שנה במכונת
אני נוסע ומביט
על מה ומה נהיה
ואיך נפשי עוד הומיה

מהמצדה של הזריחות
ירושלים בסליחות
מחוף כנרת ואכזיב
מהמסיבות של תל-אביב

אבי חלם והתפלל
לחיות בארץ ישראל
היום ילדי אותי שואל
מה הסיפור של ישראל

כאן זה בית כאן זה לב
ואותך אנ'לא עוזב
אבותינו שורשים
ואנחנו הפרחים, המנגינות
שבט אחים ואחיות

אותה שכונה אותו רחוב
תריסר בנים של יעקב
אוספים ביחד נדודים
בתוך תרמיל געגועים

אדם הוא נוף מולדתו
חורט קווים בכף ידו
בין התפילות לנדרים
ריחות פרדס של הדרים

ובעיניה של אימי
תמיד אמצא את מקומי
על הגיטרה מתנגן
ניגון עתיק שמכון

כאן זה בית כאן זה לב
ואותך אני לא עוזב
אבותינו שורשים
ואנחנו הפרחים, המנגינות
שבט אחים ואחיות

מבראשית הכל תפור
טלאים טלאים של הסיפור
כמו שתי מילים להתחבר
וחוט זהב של משורר

אני מכאן אני שייך
וכל חבר שלי כמו אח
את הפועמת בלבבי
אני מזרח מערבי

כאן זה בית כאן זה לב
ואותך אנ'לא עוזב
אבותינו שורשים
ואנחנו הפרחים, המנגינות
שבט אחים ואחיות

כאן זה בית כאן זה לב
ואותך אנ'לא עוזב
אבותינו שורשים
ואנחנו הפרחים, המנגינות

לחלק את התלמידים לזוגות ולענות על השאלות הבאות :
"כאן זה בית כאן זה לב". על איזה בית מדבר השיר? הסבירו את הקשר למדינת ישראל.

מי הם השבטים שעליהם מדבר השיר? מה הקשר שלהם לעם היהודי?

מדוע לדעתכם שרו כמה זמרים את השיר ולא זמר אחד?

דיון:

מהי ארץ ישראל בשבילך ?

משימה : בחרו אחד מהשירים הבאים וענו על השאלות בזוגות

”אין לי ארץ אחרת”

מילים : אהוד מנור לחן : קורין אלאל

אין לי ארץ אחרת
גם אם אדמתי בוערת
רק מילה בעברית חודרת
אל עורקיי, אל נשמתי
בגוף כואב, בלב רעב
כאן הוא ביתי

גם אם אדמתי בוערת
רק מילה בעברית חודרת
אל עורקיי, אל נשמתי
בגוף כואב, בלב רעב
כאן הוא ביתי

לא אשתוק כי ארצי

שינתה את פניה
לא אוותר לה
אזכיר לה

אין לי ארץ אחרת
עד שתחדש ימיה
עד שתפקח את עיניה

אין לי ארץ אחרת
גם אם אדמתי בוערת
רק מילה בעברית חודרת
אל עורקיי, אל נשמתי
בגוף כואב, בלב רעב כאן
הוא ביתי

1. לתחושתו של הדובר אין לו ארץ אחרת, ולמרות הסכנה והכעס זה ביתו. כיצד אתם מרגישים ביחס לארץ

2 האם יש הבדל לדעתכם בין השימוש במילה 'ארץ' לשימוש במילה 'מדינה' בהקשר לשיר? נמקו דעתכם

3. האם המסר של השיר אופטימי או פסימי לדעתכם? נמקו

איזו מדינה

מילים ולחן: אלי לוזון ויוני רועה

איזו מדינה, איזו מדינה
איזו מדינה מיוחדת במינה
ממשלה דורשת, כסף מבקשת
איזו מדינה, איזו מדינה

יש לנו שרים, רק כסא רוצים
לא עושים דבר ורק מבטיחים
איפה השוויון, איפה החזון
איפה המוסר, איזה ביזיון

מה אשרי לכם ומה אספר
יש דברים רבים עליהם נותר
למרות הבלגן והחסרונות
את מדינתנו לדורי דורות

איזו מדינה, איזו מדינה
איזו מדינה מיוחדת במינה
ממשלה לוחצת, מדינה נלחצת

אנשים בוכים, מחירים עולים
לשלם מיסים וגם קופת חולים
אין כבר עבודה, הקופה ריקה
אין ממה לחיות, סגרו את הלשכה

בכנסת הם יושבים, עלינו הם עובדים
לקחו החסכונות, הלכו הפיצויים
לנו כבר נמאס, דפקו לנו עוד קנס
גם על החלב הוסיפו את המס

איזו מדינה מיוחדת במינה
ממשלה לוחצת, מדינה נלחצת
איזו מדינה, איזו מדינה

איזו מדינה, איזו מדינה
איזו מדינה מיוחדת במינה
ממשלה לוחצת, מדינה נלחצת
איזו מדינה, איזו מדינה

1. האם השיר מבטא אהבה למדינה? נמקו והביאו ציטוט

2. זהו שיר מחאה על המצב במדינת ישראל בשנות ה-90. סמנו בשיר 4 משפטים שמבטאים מחאה בתחומי חיים שונים

3. האם שיר מחאה קשור לאהבת המולדת? הסבירו

4. מצאו ברשת עוד ש/ני שירי מחאה במוסיקה הישראלית, ציינו את שמותיהם והעתיקו שורה אחת לפחות שמבטאת את המחאה.

הערכים, הרעיונות הללו מתקיימים בשמות אחרים ובצורות אחרות גם בחגי ישראל, במועדים שונים ואצל אישים שונים. בכל ערך נפגוש חגים אחרים וננסה ביחד למצוא את הקשר... שימו לב- צריך לצאת מהקופסא... לחשוב אחרת.

ראש השנה

תאריך החג - _____

מדוע נחגג- _____

מתי התחילו לחגוג אותו _____

מנהגים עיקריים - _____

חג מדאורייתא, דרבנן, או החלטת ממשלה – _____
מהו יחסך לחג? האם את/ה נהנה לחגוג אותו? מדוע?

2. כיצד החג קשור לערך בו אנו עוסקים?

שאלות לדין

1. ראש השנה מתקשר תמיד לנושא של תחילת שנה, התחלות חדשות. כיצד התחלה חדשה קשורה ללקיחת סיכונים ?

2. אלו התחלות חדשות אתם חווים בשנה זו ?

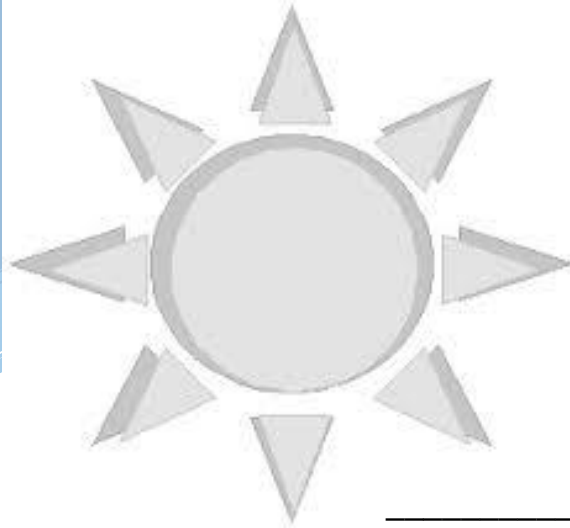
3. מהם הסיכונים הקיימים בכל התחלה כזו ?

4. האם יש סיכון שאתם חושבים לקחת בשנה זו ? מהו ?

5. במי תעזרו על מנת שלקיחת הסיכון תשתלם?

יום כיפור

כיצד יום כיפור מתקשר לערך כבוד האדם?

תאריך החג - _____

מדוע נחגג- _____

מתי התחילו לחגוג אותו _____

מנהגים עיקריים - _____

מהו יחסך לחג? האם את/ה נהנה לחגוג אותו? מדוע?

מהו הרעיון המרכזי של יום כיפור? _____
באלו דרכים אנו יכולים להראות את חרטותינו על מעשינו בשנה החולפת?

מהו הקשר בין בקשת סליחה לבין כבוד האדם?

עבודה אישית – שאלה לבחירה

חפשו ברשת כתבה העוסקת בנושא **סליחה**, שתפו את הקישור וכתבו בקצרה : מהו נושא הכתבה, מי הגיבורים המרכזיים. מה הפגיעה שנעשתה, כיצד התקיימה הסליחה.

חפשו ברשת שירים העוסקים בבקשת סליחה. העתיקו אותם וכתבו עם איזה משפט הזדהיתם ומדוע.

סוכות

תאריך החג - _____

מדוע נחגג- _____

מתי התחילו לחגוג אותו _____

מנהגים עיקריים - _____

מהו יחסך לחג? האם את/ה נהנה לחגוג אותו? מדוע?

2. כיצד החג קשור לערך בו אנו עוסקים?

שאלות לדין

1. מהי סוכה ?

2. מי האנשים שאנו מזמינים לסוכה שלנו ?

4. בסוכות מצווה לארח כל אדם שמגיע. האם יש אנשים שלא הייתם רוצים שיבואו אליכם ? כיצד הייתם נוהגים אם היו מגיעים ?

חג הסיגד שנחגג בקהילת יוצאי אתיופיה מציין את החלוט לעלות לירושלים, ובדרך להגשמת החלוט עברו עשרות אלפים מביתא ישראל מסעות קשים, וכארבעת אלפים מהם מתו בדרך מרעב, ממחלות ובידי שודדים.

חג הסיגד

תאריך החג - _____

מדוע נחגג- _____

מתי התחילו לחגוג אותו _____

מנהגים עיקריים - _____

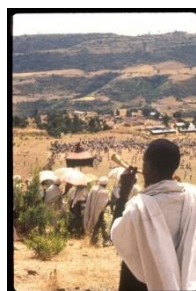
1. מהו יחסך לחג? האם את/ה נהנה לחגוג אותו? מדוע?

2. כיצד החג קשור לערך בו אנו עוסקים?

3. הסיגד הוא יום של צום, טהרה והתחדשות, ובו מבקשים מחילה מאלוהים, מביעים תקווה לחידוש הברית עימו וכמיהה לעלות לירושלים. ההשראה למנהגי החג לקוחה ממעמד הר סיני וממעמד האֶמְנָה שנערך בתקופת עזרא ונחמיה.

מדוע לדעתכם יש צורך לחדש את הברית מדי שנה בשנה? איזה כוח טמון בתיקוף חוזר של מערכת היחסים? מה היא מעוררת בלב האנשים? כיצד חידוש הברית קשור לערך ההתמדה?

[חג הסיגד](#)

המסע לארץ ישראל

מילים: חיים אידיסיס
לחן: שלמה גרוניך

הַיֵּרַח מִשְׁגִּיחַ מֵעַל,

עַל גְּבִי שֶׁק הָאֶכֶל הַדֵּל,

הַמְדַבֵּר מִתַּחְתֵּי, אֵין סוֹפוֹ לְפָנִים

וְאָמִי מִבְּטִיחָה לְאֹחֵי הַקִּטְנִים:

עוֹד מְעַט, עוֹד קֶצֶת,

לְהָרִים רִגְלִים,

מֵאֲמָץ אַחֲרוֹן לְפָנֵי יְרוּשָׁלַיִם.

אוֹר יָרַח, הַחֲזֵק מֵעַמֵּד,

שֶׁק הָאֶכֶל שְׁלֵנוֹ אֵבֵד,

הַמְדַבֵּר לֹא נִגְמַר, יִלְלוֹת שֶׁל תַּנִּים

וְאָמִי מִרְגִיעָה אֶת אֹחֵי הַקִּטְנִים:

עוֹד מְעַט, עוֹד קֶצֶת,

בְּקֶרֶב נִגְאֵל,

לֹא נִפְסִיק לְלַכֵּת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הַאֲזִינוּ לַשִּׁיר וּקְרְאוּ אֶת מִילּוֹת הַשִּׁיר.

1. תֹּארוּ אֶת הַמוֹצָג בַּשִּׁיר (הַאֲוִירָה, הַדְּמוּיוֹת, הַשְּׂאִיפוֹת)

וּבְלִילָה תִּקְפוּ שׁוֹדְדִים
בְּסִפְיָן, גַּם בְּחָרֵב חֲדָה,
בְּמַדְבָּר דָּם אָמִי, הַיֵּרַח עָדִי
וְאָנִי מִבְּטִיחָה לְאֹחֵי הַקִּטְנִים:
עוֹד מְעַט, עוֹד קֶצֶת,
יִתְגַּשֵּׁם הַחֲלוּם,
עוֹד מְעַט נִגִיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

בִּירַח דְּמוּתָהּ שֶׁל אָמִי
מִבִּיטָה בִּי; אָמָא, אַל תַּעֲלֵמִי;
לוֹ הֵיטָה לְצַדִּי, הִיא הֵיטָה יְכוּלָה
לְשַׁכְנֵעַ אוֹתָם שֶׁאֲנִי יְהוּדִי.

עוֹד מְעַט, עוֹד קֶצֶת,

בְּקֶרֶב נִגְאֵל,

לֹא נִפְסִיק לְלַכֵּת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

עוֹד מְעַט, עוֹד קֶצֶת,

לְהָרִים עֵינַיִם,

מֵאֲמָץ אַחֲרוֹן לְפָנֵי יְרוּשָׁלַיִם

2. צִיִּינוּ מִיְהוּ הַדּוּבֵר בַּשִּׁיר (סִמְנוּ מִיְלִים שֶׁסִּייעוּ לָכֶם לְזוּחוֹת) וְהַסְבִּירוּ כִּיצַד דְּבַרְיוֹ מְצִיגִים אֶת הָעֶרֶךְ הַתַּמְדָּה בּוֹ אֲנוֹ עוֹסְקִים.

3. מה הייתם רוצים לומר/ לשאול את הדובר בשיר ?

הלוואי שלא אפחד להתמסר ולהרגיש
בכל עוצמה שאדע גם לסלוח
שאלמד על קשיים ומכשולים לומר
תודה
הלוואי שאדבר ואשיר הללויה
בכל אדם לראות בו נשמה
שאפקח את עיניי להתבונן בך למצוא
שלווה

(אסתר רדא, מתוך: הלוואי

4. בחשבון נפש אישי האדם סוקר את השנה שחלפה ובודק את עצמו. בחג הסיגד נהוג לעשות חשבון נפש קהילתי. לדעתכם, באיזה נושאים החברה או המדינה צריכה לעשות חשבון נפש ? מה קורה לחברה שאין בה תהליך של התבוננות עצמית וביקורת בונה?

5. יהודי אתיופיה ראו בירושלים סמל לארץ ישראל וציון. הגעגועים לירושלים תופסים חלק גדול במסורת של העדה ובחג הסיגד בפרט. האם יש מקום/שאיפה/רצון שאליו אתם מכוונים את ליבכם? מדוע דווקא הוא חשוב לכם?

תנו דוגמאות לפעולות/דברים שחשוב לכם להתמיד בביצועם והסבירו מדוע.

עבודה בזוגות

לפניכם ארבעה סרטונים. בחרו שניים מתוכם וענו על השאלות הבאות:

1. כיצד המתרחש בסרטון מתקשר להתמדה?
2. שימו עצמכם במקום הדמות... האם הייתם יכולים להמשיך ולנסות על אף הכישלונות? מדוע?
3. איזה סרטון נתן לכם השראה שאתם יכולים לעשות אחרת.

<https://www.youtube.com/watch?v=-GgOyKFVeNI>

[/https://www.facebook.com/PolarP/videos/679955085540937](https://www.facebook.com/PolarP/videos/679955085540937)

[/https://www.facebook.com/thefloridaboy/videos/1815002675217026](https://www.facebook.com/thefloridaboy/videos/1815002675217026)

<https://www.youtube.com/watch?v=7-TDBiF42ZU>

1.

2.

3.

חנוכה

תאריך החג - _____

מדוע נחגג- _____

מתי התחילו לחגוג אותו _____

מנהגים עיקריים - _____

1. מהו יחסך לחג? האם את/ה נהנה לחגוג אותו? מדוע?

2. כיצד החג קשור לערך בו אנו עוסקים?

אישיות הקשורה לחג ולערך : אנטיוכוס, ינאי אלכנסדר, יהודה המכבי – הקיפו את התשובה כתבו תעודת זהות לדמות : מתי נולדה/נפטרה, מקום מגורים, מצב משפחתי, תחומי עיסוק, השפעתה, כיצד קשורה לערך.

פורים

תאריך החג - _____

מדוע נחגג- _____

מנהגים עיקריים - _____

1. מהו יחסך לחג? האם את/ה נהנה לחגוג אותו? מדוע?

2. כיצד החג קשור לערך בו אנו עוסקים?

לפניכם דמויות הקשורות לחג פורים. כל דמות לקחה סיכון בצורה אחרת. קראו את הטקסטים, מרקרו את הסיכונים שנלקחו והשלימו את הטבלה.

שם הדמות	ושתי	אסתר	מרדכי
קטע המקור	גם ושתני המלכה, עשתה משתה נשים--בית, המלכות, אשר, למלך אחשורוש. י ביום, השביעי, כטוב לב-המלך, ביו--אמר להביא את-ושתני המלכה, לפני המלך--בכתר מלכות: להראות העמים והשרים את-יפיה, כי-טובת מראה היא יב ותמאן המלכה ושתני, לבוא בדבר המלך, אשר, ביד הסריסים; ויקצף המלך מאד, וחמתו בערה בו. {ס}	לא-הגידה אסתר, את-עמה ואת-מולדתה: כי מרדכי צנה עליה, אשר לא-תגיד.	וכל-עבדי המלך אשר-בשער המלך, כרעים ומשתחוים להמן-כי-כו, צנה-לו המלך; ומרדכי--לא יכרע, ולא ישתחוה. ג ויאמרו עבדי המלך, אשר-בשער המלך-- למרדכי: מדוע אתה עובר, את מצות המלך. ד ויהי, באמרם יום ויום, ולא שמע, אליהם; ויגידו להמן...
מהו הסיכון שלקחה הדמות			

דיון: מה דעתכם על כל דמות? מה ההבדל בינהן?

יום הזכרון לחללי צה"ל

לפניכם שלוש אפשרויות להגשת עבודה, בחרו אחת מהן:

א. עבודה אישית - הכנסו ל"אתר הגבורה"

בחרו "עייטור הגבורה" או "עייטור העוז", בחרו חייל/חיילת שאת סיפורם אתם רוצים לספר. כתבו בקצרה על האדם עצמו (שם, לידה ומוות, מהיכן היה) ותארו את הארוע בשלו זכה בעייטור. שימו לב כי ערכי הרעות צריכים להיות חלק מהסיפור.

עבודה אישית

ציירו/פסלו/כתבו טקסט מהי חברות בעיניכם. למי שמצייר- יש לצייר על דף A3, אפשר רישום בעפרון או ציור צבע.

ב. עבודה קבוצתית

בנו משחק המתבסס על מעשים של חברות.

סיכום הנושא

עֲשֵׂה לְךָ רֵב, וְקַנְה לְךָ חֵבֵר, וְהָיוּ דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת:

1. הסבירו את הציטוט במילים שלכם.

2. כיצד הוא קשור לערך?

3. האם אתם מסכימים עם הציטוט? האם אתם מבינים טוב יותר את משמעות הערך? האם אתם מרגישים שהוא רלוונטי לחייכם כיום?

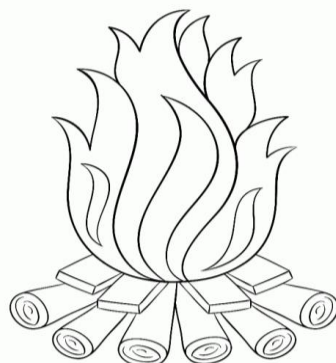
https://www.youtube.com/watch?v=97XpKj_u5co צפו בסרטון
הציגו מהם יחסי הכוחות על פי הסרטון בין היהודים לבין הרומאים

כתבו מהם היתרונות של הרומאים

ציינו מהם היתרונות של היהודים

מהו הסיכון שלקח בר כוכבא ביציאה למרד ?

האם הסיכון השתלם לדעתכם ? מדוע?

שבועות – חג של חסד וסובלנות.

חג שבועות, הוא אחד משני החגים הסובב כולו סביב דמות נשית. (מי זוכר מהו החג השני?). זה יחודו הראשון. יחודו השני מתבטא בפעילות החסד ובגילויי הסובלנות כלפי זרים המתבטאים לכל אורך המגילה.

הכינו תעודת זהות לחג

תאריך החג - _____

מדוע נחגג- _____

מתי התחילו לחגוג אותו _____

מנהגים עיקריים - _____

1. מהו יחסך לחג? האם את/ה נהנה לחגוג אותו? מדוע?

2. כיצד החג קשור לערך בו אנו עוסקים?

מהו בכלל חסד - הגדירו

איזה חסדים מופיעים במגילת רות ?

יום ירושלים

יא ליל -

מילים: יורם טהרלב

לחן: קובי לוריא

קול פעמונים קורא בעיר העתיקה
קול רוכלים מכריז על כל מיני המתיקה,
ריח תבלינים נשא משוק הבשמים
מור וקנמון ופלפלים ויסמין.

גומעה כאן זה יום ששי ושאבס הוא שבת
אי אפשר לצאת מזה, הכל כמו סלט,
מהישיבה עולה תפילה אשכנזית,
על הצריח ממולה קורא המואזין.

יא ליל, יא ליל בבקר ובליל,
הזמר מתגלגל והופוח מסתלסל.
משךד הפנים, משךד הבטחון אחרי הכל פלנו במזרח התיכון.

האזינו לשיר וקראו את מילות השיר.

1. ציירו את המתואר בשיר.

חליפות, פאפיות, גלביות ומדים
חוגגים במסעדה של אבו אברהים.
כל הבעיות אולי באות על פתרון
רק צריך לשבת מסביב לשלחן.

קול פעמונים קורא בעיר העתיקה
קול רוכלים מכריז על כל מיני
המתיקה,
חי זקנו של הנביא וחי אמונותי
פקח עיניים ותראה היכן אתה חי...

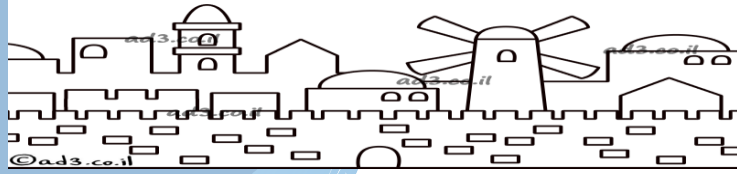

2. כמה קבוצות (דתות, עדות) מופיעות בשיר? ____ . סמנו מילים המתארות כל קבוצה בצבע אחר.

3. מה לדעתכם היחסים בין הקבוצות?

4. כיצד ניתן לחזק את הקשרים בין הקבוצות עפ"י המוצג בשיר ולפי דעתכם האישית?

יום ירושלים

הכינו ת.ז ליום ירושלים

תאריך החג - _____

מדוע נחגג- _____

מתי התחילו לחגוג אותו _____

מנהגים עיקריים -

1. מהו יחסך לחגי האם את/ה נהנה לחגוג אותו? מדוע?

2. כיצד החג קשור לערך הסובלנות בו אנו עוסקים ?
